

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Ndc/59/2023
Identifikačné číslo spisu: 1323203245
Dátum vydania rozhodnutia: 14.12.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Halušková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:1323203245.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci manželky W. H., narodenej XX. V. XXXX, O. Z., M. XXXX/XXA, prechodne Y. Š., M. XXX/XX, zastúpenej advokátkou Mgr. Ivetou Žerebákovou, Ružomberok, A. Bernoláka 10/1419, proti manželovi Z. W.T. H., narodenému XX. F. XXXX, O. Z., M. XXXX/XXA, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom 1/ W. H., narodenému XX. W. XXXX, t. č. Y. Š., M. XXX/XX, 2/ M. H., narodenému XX. T. XXXX, t. č. Y. Š., M. XXX/XX, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 5NcC/19/2023, o nesúhlase s postúpením veci, takto

rozhodol:

Na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 5NcC/19/2023 je p r í s l u š n ý Krajský súd v Trnave.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave predložil vec vedenú na tomto súde pod sp. zn. 5NcC/19/2023 podľa § 6 ods. 2 veta prvá za bodkočiarkou zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CMP“) Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o príslušnosti, pretože nesúhlasil s postúpením mu veci Krajským súdom v Trnave.

1.1. Nesúhlas s postúpením veci Krajský súd v Bratislave zdôvodnil tým, že s účinnosťou od 01. júna 2023 zákonodarca zveril konanie vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti CMP súdu so sídlom v meste Bratislava - Mestskému súdu Bratislava II (§ 3 ods. 3 CMP v znení účinnom od 01. júna 2023), ktorého obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV, Bratislava V [§ 2 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“) v znení účinnom od 01. júna 2023], (o. i.) aj Okresnému súdu Pezinok (príslušnému aj pre obec O. Z.), a konanie o riadnom opravnom prostriedku Krajskému súdu v Trnave (§ 3 CMP v znení účinnom od 01. júna 2023). V žiadnom právnom predpise v súvislosti so „súdnou mapou“ zákonodarca neurčil, že uvedeným súdom prvej inštancie vo vyššie označených konaniach je nadriadený súd Krajský súd v Bratislave (len) pre konanie o miestnej príslušnosti, o námietke zaujatosti, o obnove konania; resp. že by zákonodarca vylúčil Krajský súd v

Trnave z rozhodovania o miestnej príslušnosti, o námietke zaujatosti, o obnove konania vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti CMP. Je právne irelevantné, že Mestský súd Bratislava II patrí do územného obvodu Krajského súdu v Bratislave (§ 3 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. v znení účinnom od 01. júna 2023). Krajský súd v Bratislave zastáva názor, že vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti CMP od 01. júna 2023 „v súvislosti so súdnou mapou“ je odvolací súd zároveň aj súd nadriadený; v tomto prípade je to Krajský súd v Trnave.

2. Najvyšší súd, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Bratislave a Krajskému súdu v Trnave podľa § 6 ods. 2 CMP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, posúdil dôvodnosť nesúhlasu s postúpením veci a dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci je dôvodný.

3. Podľa čl. 3 ods. 1 a 2 CMP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Ak takéhoto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by prijal, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

4. Podľa § 6 ods. 1 a 2 CMP ak súd zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov. Ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

5. Podľa § 3 ods. 5 písm. b) CMP na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Bratislave a Krajského súdu v Nitre je príslušný Krajský súd v Trnave.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že v prejednávanej veci manželka podala 06. júla 2023 na Mestský súd Bratislava III návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode. Mestský súd Bratislava III postúpil spis Mestskému súdu Bratislava II s poukazom na nové sídla a obvody súdov v zmysle § 18n ods. 2 písm. b) zákona č. 371/2004 Z. z. Mestský súd Bratislava II s postúpením veci nesúhlasil a podľa § 6 ods. 2 CMP ju predložil Krajskému súdu v Trnave. Krajský súd v Trnave postúpil vec Krajskému súdu v Bratislave podľa § 6 ods. 1 CMP ako súdu nadriadenému podľa § 3 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. Uviedol, že určenie nadriadeného súdu sa spravuje organizačnými vzťahmi vo vnútri sústavy súdov, nie vzťahmi inštančnými. Poukázal tiež na ustálenú súdnu prax vyšších súdnych autorít (rozhodnutia sp. zn. 1Ndob/1/2022, 5Ndob/5/2023, III. ÚS 824/2016, III. ÚS 46/2012).

7. Najvyšší súd upriamuje pozornosť na nález ústavného súdu zo 04. mája 2010 sp. zn. III. ÚS 72/2010 publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 20/2010, v zmysle ktorého nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov, ktorá zahŕňa aplikáciu abstraktných právnych noriem, a to vzhľadom na špecifickú povahu konaní na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov, je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu.

8. Je nesporné, že funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Bratislave a Krajského súdu v Nitre je príslušný Krajský súd v Trnave [§ 3 ods. 5 písm. b) CMP]. Nadriadený súd, ktorý je príslušný rozhodnúť spor o miestnu príslušnosť, nie je v § 6 ods. 2 CMP špecifikovaný, no s prihliadnutím i na špecifickú povahu týchto konaní pri aplikácii

zhora citovaného čl. 3 ods. 2 CMP (s prihliadnutím na zachovanie princípov všeobecnej spravodlivosti a princípov, na ktorých spočíva tento zákon tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov), možno dospieť k záveru, že v týchto veciach bude nadriadeným súdom Krajský súd v Trnave (kauzálné nadriadený súd, t. j. súd špecializovaný na rodinnoprávnu agendu). Opačný záver by sa priečil účelu súdnej reformy (popieral by jej zmysel). Tu treba mať na zreteli aj zachovanie plynulosti a rýchlosti konania. Nie je možné vykladať pojem nadriadený súd v danom prípade inak, než vychádzajúc z uvedených princípov.

9. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že prípadné poukazovanie na zákon č. 371/2004 Z. z. by nebolo na mieste, pretože tento upravuje sídla a obvody krajských súdov len všeobecne bez prihliadnutia na špecifiká konaní vymenovaných v § 3 ods. 5 CMP (ten je vo vzťahu k § 3 zákona č. 371/2004 Z. z. v pomere špeciality).

10. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením mu veci Krajským súdom v Trnave je dôvodný, a preto rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto uznesenia.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.